

عنوان مقاله:

در فراق فرهنگ حمایت از حق بر زبان مادری در اسناد فراملی و قوانین ایران

محل انتشار:

اولین همایش بین المللی وکالت، حقوق و علوم انسانی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

سارا عباسی - دانشجوی کارشناسی حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قروه

موسی کرمی - دانشجوی دکتری حقوق بین الملل عمومی، دانشکده حقوق، دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

زبان نه تنها ابزاری برای برقراری ارتباط با دیگران، بلکه عنصری ضروری در ساماندهی فرآیند اندیشه ورزی و معنادهی محیط طبیعی و اجتماعی هر شخصی است. زبان یکی از بنیادی ترین مولفه های هویت بشری است؛ از این رو، احترام به کرامت بشر، پیوندی بسیار نزدیک با احترام به هویت وی و در نتیجه محترم داشتن زبان او دارد. افزون بر این، زبان ابزاری برای بیان فرهنگ و بازتاب ارزش های اجتماعی است؛ با کاسته شدن از تنوع زبانی، تنوع فرهنگی نیز با آن در معرض خطر قرار می گیرد. از دست رفتن و نابودی یک زبان و بافت فرهنگی آن، همچون سوزاندن کتاب مرجع بی ماندی از جهان طبیعت است. اگر قرار باشد حق شخصی بر زبان وی محترم داشته شود، به کار بردن جمعی یا فردی آن زبان به ویژه در روابط خصوصی، مدارس، رسانه ها، محاکم قضایی و مراجع اداری حیاتی است. شاید با تسامح بتوان گفت مهم ترین خواسته های اقلیت ها و گروه های قومی در حوزه حقوق فرهنگی، مطالبات زبانی است. در نتیجه، میتوان جاز اهمیت ترین و برجسته ترین حقوق اقوام و اقلیت های قومی را حقوق زبانی و حق آنها بر زبان مادری دانست. در این مقاله می کوشیم از رهگذر شیوه توصیفی تحلیلی، با تکیه بر منابع کتابخانه ای و غور در قوانین ایران و اسناد بین المللی و منطقه ای، بازتاب حق بر زبان مادری را بررسی نماییم. به نظر می رسد دایره شناسایی این حق در اسناد بین المللی، نسبت به قوانین ایران و به ویژه قانون اساسی آن، گسترده تر و فراگیرتر است و این اسناد، حمایت های بیشتری از این حق به عمل آورده اند. اگرچه اسناد بین المللی و منطقه ای حقوق بشر و به ویژه اعلامیه جهانی حقوق زبانی، رویکرد مطلوب تری نسبت به حقوق زبانی و حق بر زبان مادری اتخاذ کرده و از بایستگی احترام به حقوق اشخاص متعلق به اقلیت ها به زبان مادری خویش و تعهدات دولت ها در این زمینه سخن رانده اند، ولی به باور ما، همچنان این اراده دولت هاست که به ویژه در این عرصه غلبه دارد و اسناد ذیربط را به پیش می راند و در چنین فضایی، دور است بتوان چندان به اجابت خواسته های افراد و گروه ها امیدوار بود.

کلمات کلیدی:

حقوق بشر، زبان مادری، گروه قومی، قوانین ایران، اسناد فراملی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1736514>

